

Visitaties van EVERBERG.

1567 - 1633.

- 1567: Pastoor Johannes BECKER
1575: Pastoor Joannes BERCKERS
Koster Antoon POELS
100 communicerenden
Kerkmeesters Pancratius STUCKENS
Reyneris VAN VEYNE ?
Armenmeesters Corneel VERHULST
Martinus VANDER MEERNE
1593: 130 communicerenden
Daniël VERHEYDEN woont met een vrouw, komt uit Meerbeek
Kerkmeesters Paulus VAN MEERBEECK
Roelant CRAESAERTS
Armenmeester geen.
1594: Pastoor Jan BAX
Koster Jan BOSMANS al 19 jaar koster
140 communicerende.
1596: Deservitor broeder Paulus COX subprior van de Augustijnen te Leuven
Koster Jacobus BOSMANS
Kerkmeesters Carolus MERTENS Jan TIELEMANS
Armenmeesters Martinus CUENIS Martinus VAN OPHEM.
1599: Koster Jozef BOSMANS
1600: geen visitatie
1601: Vele invallen van soldaten
1602: Pastoor drinkt nogal, moet tot soberheid worden aangespoord.
1603: kocht een klok
1604: Pastoor Jacob BOSMANS, kerk in goeden staat doop- en huwelijksregister
in goeden staat
geen kerkrekeningen meer sinds 1593, het kerkhof is als een varkensstal.
1605: In de registers zijn dikwijls de namen van de huwelijks getuigen vergeten.
1606: Pastoor Jacob BOSMANS, eens was naam van dopeling niet ingeschreven.
Beheerders die in fout waren:
1591 Martinus BOGAERTS
1595 Jan HOEVENAERS
1598 Jan MAES
1599 Marten CUMPS
1600 Gielis CRE TSAERTS
1601 Wouter KERBERGEN
1602 Marten BOGAERTS
1603 Jan ULENS
1604 Joos DE HASE
1605 Gielis MAES.
1607 dak van de kerk nog niet hersteld
één doop niet ingeschreven
1608 27 mei Jacob BOSMANS is een heel knappe schutter, hij gaat met de boeren van
Meerbeek naar de schieting en hij drink met hen achter, maar de parochianen

- zien er geen kwaad in dat hun pastoor al eens drinkt.
- 1609 Kerk in goeden staat
op twee plaatsen in't doopregister stond niet de naam van het kind, huwelijksregister éénmaal geen getuigen, verloofderegister éénmaal geen datum, en eens geen vermelding van huwelijkscontract.
- 1614 Jacob BOSMANS woont ter plaatse
- 1615 Ongeveer 200 paasplichtigen, geen pastorie, de pastoor woont in gehuurd huis van Jan EVANGS ?
rector van de Kapel der Zielen is Jan SCHELLEKENS pastoor in Erps.
- 1616 nog geen biechtstoel, maar ze gaan er een maken.
- 1617 31 juni; sedert vele jaren geen kerkrekeningen meer voorgelegd, die zouden bij heer LUENCKENS gebleven zijn, de pastoor heeft er dus geen !
De meyer en schepenen zijn daar met geweld in't sterfhuis binnen gedrongen en hebben alle documenten meegenomen.
- 1619 Pastoor Petrus GRAUWELIUS
Kerk vergt nog veel reparaties.
- 1620 18 mei (gaat alleen over mislezen)
- 1621 23 maart " " " "
- 1622 20 april Pastoor Hubertus VANDER BIEST
240 paasplichtigen, kerk geeft onderwijs.
- 1623 Pastoor Hubertus VANDER BIEST
230 paasplichtigen, de koster geeft onderwijs, hij heeft voor een huwelijk 12 stuivers.
- 1624 30 april Rector van het Maria Altaar is Jan SCHELLEKENS
pastoor van Erps.
- 1625 240 paasplichtigen.
- 1626 230 paasplichtigen, (altijd geruzie over inkomsten)
- 1627 230 paasplichtigen, de Jezuiten geven catechismus.
- 1628 De parochie strekt tot een half uur van de kerk
250 paasplichtigen, de koster geeft les, maar weinig leerlingen dagen op.
- 1629 260 paasplichtigen.
- 1631 13 mei Pastoor Petrus DE PIPERE krijgt van de Moeder van het ouderlingenhuis te Leuven 180 florijnen, heeft verder 4 en half bunder terwe
11 dagwant wei en 2 bossen
Koster Michiel MICHIELS,
270 paasplichtigen, de koster houdt 's winters school,
zomers gaan de kinderen naar Meerbeek.
In een bos staat een Kapel van St. Antonius.
- 1632 Pastoor Petrus DE PIPERE
310 paasplichtigen
Kerkmeester Corneel LANGENDONCK
Ontvanger Petrus CRETSAERTS
Koster Jan MICHIELS gehuwd, heeft een zoon die goed zingt, en hem helpt en die ook in plaats van zijn vader les geeft.
1633. 8 april Pastoor Petrus DE PIPERE
Kerkmeester Jan RUTS
Ontvanger Jan CRETSAERTS
Koster Jan MICHIELS.
-

ANNO 1555

DE THIENDE van EVERSBERGE

Renovatie van de Thiende ende Palen daer de Thiende van EVERSBERGE streckt ende compt daer men gewoonlijc is geweest de Thiende te ontvanghen van oude tijden ende over veel jaren, gedaen ende vuytgeteckent ter presentie van Jan VAN DALEN oudt bat dan LXIII (63) jaeren, Jan KAYARTS oudt bat LII (52) jaeren, ende bij Hendrick VAN MEERBEECK de selve meer dan XIII (14) jaeren continuelijck inne heeft gehaelt date C555

26 may

Iest beghint de Thiende van de prochie van Eversberg s'VOS HOFF ghelijck men dat heet inde groote orloghe dat doen affgebrant worden, dat men nu opt neervelt noempt comende van daer opwaerts lanx een waterloop tot bij de borcht, ende soo voort de bocht block, In welcke block leyt ontrent een bunder Lants, daer aff de kercke van Eversberg treckt de drij deelen van de Thiende, ende het gasthuys het vierde deel. Noch int selve block leyt noch een stuck lants dat nu toebehoert aen Peeter MAES van ontrent drij dachmael, daeraff heeft de voirsch. kercke de hellicht van de Thiende ende het gasthuys de andere hellicht, Ende van daer nues oplopend naer een voetpaetken te seventomben waert, ende aen dit voetpaet leyt een dachmael Lants , dat toebehoert de kercke van Meerbeeck, hiet aff en wilt de kercke gheen Thiende geven, Ende soo voorts comende naer de groeve toe, ende hier bij ligghen vijff dachmael Lants van de borcht ,Lant daer aff die van Meerbeeck praetenderen gericht te sijn in de hellicht vande ? --- stro ?, wat al Everberg schijnt te sijne, Ende daer bij ligge noch $1^{1/2}$ dachmael Lants, oft daer ontrent dat de kecke van Meerbeeck toebehoert dat oock onder Everberg egheen Thiende en geeft Ende alsoo doerstreckende over de VUERSCHE HERSTRAETE, tot op de voet wech stuyckende teghe de limiten oft palen van LEEFDAEL VELT ende soo omlopende metter sonne liggen nevens den molenwech loopende naer VREBOSCH ontrent vier bunder Lants daer aff soude de Thiende halff toebehoeren onder Meerbeeck ende halff onder Everberg, tot aen SMAYERS GRUBBEN, Ende nu van SMAYERS GRUBBEN een sterck opwaerts loopende naer de VUERSCHE HERSTRAETE, t Eversberge waerts hoert de Thiende onder Everberge alleen. Maer dLant geleghen neven den HAVEREN WIJNGAERT comende van Leefdael velt ende ende loopende tot op de VUERSCHE HERSTRATE is alleen Meerbeeck Thiende soet schijnt. Idem van den HAVEREN WIJNGAERT aff tot aen WILLEGAT oft WATERVLIET is al onder Meerbeeck alsoe men seyt. Maer boven leyt een stuck Lants toebehoerende de CLARISSEN CLOOSTER tot BRUESSELE dat behoirt halff ende halff, gelijk oock het dlant daer bij liggende, gheheiten het MOLLEKEN, gaet oock halff ende halff. Ende soe voert comende over de HOUGRACHT tot opden MOSBERCH loopende ten stuyckende wederom op Leefdael velt naer voerpael velt tot op de straet te SCHOERBUECK aen MOERSCHE VELT opde straete gaende naer HAESEWINCKEL ende van daer dweers doer den bosch geheeten HAESEWINCKEL naer VOSCAPPELLE aent CRUYS aldaer liggen noch sestich bundere Lants geheeten DAELMOESSEN dat toebehoerende het Godtshuys van Cortenberch die en geven egheen Thiende

maer de twee bunder gelegen over eynde aen de XVI bunder naest VOSCAPPELLE, die geven Thiende t Everberg ende die naerst zijde geeft al Thiende t Everberge. Ende voerts comende aent SIECKHUYS geheeten SCHOTELMAN leit al onder Thiende van Everberge, stuycken aldaer opwaerts bij BULLESTRAETE gelegen, ende van die voerschr. BULLESTRATE geleghe voorts streckende nae THOFF van Symons van BERCHEN ende van daer om comende de RECHTE STRATE VAN DEN BERCH NAE CLOOSTER toe, Bij soe lanx daer achter den berch beneden de DRIJ EYCKEN ende soo voorts neven den CLEYNEN VIJVERCKEN, tot opde beke ende soe lanx de beke tot WIJNECOM toe ende van daer dan opcomende int scheyden van de hoffbempden, tot opde Meerbeecksche strate neven dneervelt daer dese voerschr. ierst Thiende gebonst heeft.

Ende hier inne ligghen te weten ontrent BULLESTRATE gelege diversche besloten bloxkens die nochtans al Thiende geven onder Everberge, als Cornelis BORREMANS bloxken, bloxken van de weduwe van BERGEN, bloxken van Elisabetha sWITTE Item van Machiel VIJVERMANS, dblock van Henrick VEREYCKEN item noch van voerschr. Machiels VIJVERMANS Item van Henric GEERTS, Item block van Jan COENS, Item van Henric STERCX block, Item van 2 blocken toebehoerende Jan de BECKER, alias van GIEL . Item van Guiliel HERBOSCH BLOCK? Item van Peeter de CUSTERS block. Item block Elijsabeth UTENS. Item banckstraten block toebehoerende Symon van BERCHE. Item block van Philips de SMET. Item van een halff bunder bosch Joris LONDUYT, Item van alle den wijngaert Zacharias MERTENS priester groet ontrent drij dachmalen, Item van een bloxken neffens den wijngaert toebehoerende Gooris van GIEL. Item van een bloxken toebehoerende Jan van DALEN met sijn consorten Item dblock toebehoerende den hove van MONTENAKEN. dblock Jacops STROOBANTS. Item dneervelt achter gasthuys hoff. Item in dese Thiende liggen noch XXXV dachmaelen bosch inde bunder bosch die oock altijt onder de Thiende van Everberge liggen ende gelegen hebben Ende daer sijn noch vier andere bunder bosch die egeen Thiende geven noch en plegen te geven, want altoes bosch geweest is onder dander placht hout te sijn. Den bosch van den hove van MONTENAKEN van praesident Schoer, van den heyligen geest van Everberge ende van Meerbeeck, van Manten van BULLESTRATE. Item geheel HAESWINCKEL en geven egheen Thieden maer de bosch geheeten de SLUYSMAN bij t WEYREN HOOFT groot ontrent drij dachmael daer aff geeft een dachmael Thiende, ende dander dachmael en nyet.

Item is oock te weten datter geleghen sijn opt velt gheheeten QUAETHAGHE VELT twee dachmaelen Lants bij malcanderen liggende deen daer off desen godtshuys toebehoerende ende dander JAN RIJDAMS daer aff dat schijnt dat de kercke van Everberge soude de Thiende allen aff trecken. Item opt selve velt leyt III^{1/2} dachwants Lants toebehoerende de vroechmisse van Everberge ende noch I^{1/2} dachwants toebehoerende den voerschr. Jan RIJDAMS waer aff de kercke van Everberge de Tiende schijnt te trecken. Item noch van vijff vierendelen toebehoerende derfgenaemen WAUTER BOEGAERTS, noch voerts een halff bunder de voerschr. sielmisse competerende daer neffens gelegen. Item noch een halff bunder toebehoerende ONS. L. VROUWE CAP^{RIJE} van Everberge. Item noch ontrent een halff bunder opt QUAETHAEGE VELT aen de QUAETHAGE soms toebehoerende t godtshuys van Everberge ende Ka^{ne} MERTENS, van alle dese voerschr. partijen wilt de kercke van Everberge preytenderen de Thiende

alleen te trecken, dat alsoo nijet en schijnt te sijn. Item daer is secker gebrocken weyde die is getstaen oft thiende geven sal oft nyet. Aldus vernieut bij Niclaes VAN BERGHEN Proost van het gasthuys van Loven ten overstaen Jan VAN DALEM -----stuk weg) -----aert Heer van MEERBEECK voergang----- van de thiende. In de marge "hier aff beter informatie genomen op de 29 may ende ----1555.

Mirakels te Everberg Anna 1588.

Moge de vader, de zoon en de heilige geest ons geloof vergroten.

DE BROEDERSCAP vanden HEYLIGEN CRUYSE binnen EVERBERGE.

1588 3 may.

Si deus nobiscum quis contra nos.

Als God met ons niet is, wie is dan tegen ons.

Mirakelen gebeurt ende gesien binnen den dorpe van Everberge doer het heylich cruys van Everberge met goede attestatie van mayer ende schepenen ende meer andere getuygen soo van de ingeseten van den dorpe voerschreven ende meer andere waer af men plach hebben binnen den dorpe soo als een seer schoon bulle ende brieven van de mieraken aldaer gebeurt, maer den selve doer de orloge ende quaeden tijt verloeren sijn. Iest van Cathelijn Dese Cathelijn VAN KERCKHOVE was een oude dochter ende nooit gehouden maer menigen tijt crupel die nae veel tijts heeft gesonthijt voer het H.Cruys van Everberge vercregen etc.

Item Rijnier VAN BEREM ingeseten deser dorpe van Everberge veel iaeren crupel geweest sijnde ende veel diversche miraculuersche plaetschen besocht ende niet enis gesont geworden, seggende dat hij noyt wel en hadde wel gepijst van het miraculluers Cruys van Everberge, soe is hem het Heylig Cruys van Everberge in den sin gecomen ende is gecomen nae de kercke aldaer devotelijc ende heeft inde selve kercke van Everberge voer het H.Cruys sijn crucken gelaeten ende is tuys gegaen, gelijc als boven voerschreven oock Cathelijne van KERCKHOVE huer crucke inde selve kercke gelaeten.

Noch oock soo isset een verdroncken masken waer vader af is Geert MAES ende moeder Anna MAES dit heeft sijn leven gecregen voer het H.Cruys voerschreven noch de gwesten en hebbet Cruys niet connen nemen maer alst sij inde kercke voerschreven mijnden de bilden te verbranden soo sijn sij int vier gevallen.

Item oock ist gebuert dattersomige borgers sijn gevangen geweest ende sij hebben hun betrouw int H.Cruys gehad ende sijden mochten vrij comen opde aerde van Everberge wij souden verlost worden het welk geschiedde als sij quamen op de aerde sijn sij alle te samen verlost gelaten -----groete donckerheyt en -----
-----.

MEMORABEL EXEMPEL van een jonge dochter een kint wesende

als haer ouders die welke waren Carel VAN DE MALE ende Jenne sijn huysvrouw, haer kint hadde gegeven een oert om te spelen soo heeft dit int dit gelt in sijnen mont gestoken ende het is hem inde kele gesoncken alsoo dat dit kint is versmacht geweest alsoe datmen geen leven meer aen sach, soe heeft de moeder met devotie het heylich cruys van Everberge aengeroepen ende hebben gelooft het Heylich Cruyswech om te gaen, ende heeft dit kint op sijn kele gedout also dat sijn het voerschreven gelt ten mont ut doude alsoe dat het bloet ten kints nuese ende mont ut spronck ende duer het H.Cruys sijn leven wederom ontfangen.

LIJST van de leden van de BROEDERSCHAP Anno 1590.

Dit sen de namen van Susters en Broeders die hun hebben laete in sryve inde Broederschap van het H.Cruys binnen Eversberge nae de verniewinge AE 1589 den 3 dach may naedemael dat se lange gerust heeft doer de oorloghe vanden landen voir sijn income ende dootschult vier struyvers eene silveren offer penninck opde Heylich Cruys daghen ende processie dach. Ende als men maelyt sal houden dan salmen den maelyt regulere nae den tyt. Dese verniewinge is gedaen AE voirsch. doer H. ende M. Jan BACXS ??? chraen deser kercke ende veel lieffhebbers des H.Cruyse

Item soe hebben wij geordineert dat men altoes sondachs na theylich cruys vindinghe sal singhe solemneerlijc een misse vanden heylige geest voir de versterckinge vanhet broerschap vanden heylige Cruyse, ende voir susters ende broeders die noch int leven sijn.

Item soe is ordinatie datum sanderdachs nae theylich Cruys verheffinge in september sal singe een misse vanden requiem

voir Broeders ende Susters die in dese broerschap mochten gestorve wesen:

ANNO 1590

Lambrecht SAEN en Maria STERCX
Margareta KENNEKENS weduwe Machiel
Gielis MAES en Elisabetha sijn vrouw en familie
Carolus VANDEN BOSCH en Catharina SCOTMANS

ANNO 1591

Marten BOOGAERTS met Anna sijn huysvrouw
Jan VAN MEERBEECK alias pruis met Anna sijnhuysvrouw
Jehan VAN WOLPUT met Jacuemeynke VAN GINDERBOVEN
Lambrecht SAEN en Maria STERCX
Magareta KENNEKENS weduwe Machiel
Carolus VANDEN BOSCH en Catharina SCHOTS

Ook diezelfde dag van de kruisheffing
Marten BOGAERTS met Jenneken sijn suster

ANNO 1598 3 may

Men Heer Antonius DU VERTAING met sijn huysvrouw ende familie
Heer Jan BAEXS pastoir van dese kerke

Heer Leenaert DE MARTA somtijts pastoir van dese kerke
Jacob BOSMANS met sij huysvrouw en familie
Jan HOLLANTS met Magdalena sijn huysvrouw en familie
Aert MAES met Maria sijn huysvrouw ende kinderen
Gueraert VANDEN SCRICKE met Amantia sijn huysvrouw ende kinderen
Peeter SMETS ende Barbara VERHEYDE sijn huysvrouw ende kinderen
Willem SMETS met Jacomeyne sijn huysvrouw ende kinderen
Maria VAN HAMME weduwe Hendric VERBUEME ende kinderen
Maria BOOGAERTS weduwe Pauwels CRETSAERTS ende kinderen
Anthonis VAN MEERBEECK ende Barbara sijn huysvrouw
Jan ROMBOUTS met Margareta VANDER VUEST sijn huysvrouw
Elisabetha BOOGAERTS dochter wijle Martes
Jan VREBOSCH ende Catharina BOOGAERTS sijn huysvrouw ende kinderen
Gielis MAES ende Lijsberh sijn huysvrouw ende kinderen

(geen datum)

Gielis THIELEMANS met Cathelijne THIELEMANS sijne huysvrouwe
Jan ORTS met sijen huysvrouwe ende kinderen Peeter ORTS met sijen
huysvrouwe ende kindere (Petrus VETS heeft de begrafenisrechten betaald)
Willem BOGAERTS ende Maria sijn huysvrouw ende met alle sijne kindere
21 octobris

Jan THIELEMANS met Elisabetha VAN VARENBERGHE sijne huysvrouwe
Aert MAES ende sijn huysvrouw ende kinderen
Marten VANDEN MALE ende Anna sijn huysvrouwe met sijn kinderen
Anthonius SCHELLEKENS

1605 Peeter SMEDTS met Anna sijn huysvrouw ende kindere

Heer Lenaert de MARCHA hier voortijts pastoer van Eversberge daer naer
parochiean van Meerbeeck

Gielis PLETINCX met Anna sijn huysvrou ende kinderen

Merten VAN OPHEM met Elisabetha sijn huysvrouw ende kinderen

Jan DE BACKER met Lijske sijn huysvrou ende kinderen, Mullekens

Peeter VAN KEERBERGE

Gielis GHIJLLENS met Lijsken sijn suster

Marten CUMPS met Barbara THIELEMANS sijn suster

Meerbeeck: Jan VAN MEERBEECK met Amantia sijn huysvrouw ende kinderen

Anthonius SCHELLEKENS met Margriet sijn huysvrouw

Merten BOEGAERTS met Anna KAYAERTS sijn huysvrouw hun kinderen

actum A 1605 solvit iura

LAMBRECHTS ORTS met Martina KAYAERTS en sijn kinderen

actum 1605 21 may solvit iura

Gielis THIELEMANS met Cathelijne THIELEMANS sijne huysvrouwe

Jan ORTS met sijen huysvrouwe ende kinderen, heeft gegrafenis betaeld

Willem BOGAERTS ende Maria sijne huysvrouwe ende met alle sijne kinderen de

11 oktober 16??

Jan THIELEMANS MET Elisabetha VAN VARENBERGHE sijn huysvrouw

Aets MAES ende sijn huysvrouw ende kinderen

Marten VANDE MAME ende anna sijn huysvrouw met sijn kinderen

Anthonius SCHELLEKENS

**Heer Daniël VANDER BEKEN in zijn leven meyer van
Kortenberg,
schenkt bij testament de somme van vijftig guldens aan de
armen van Everberg**

Advies van den Heer Onself Lantdeecken van Loven
en sijne doorluchtigste hoogwaardigheit den heere Aertsbisschop van Mechelen
Gegeven tot Brussel den 27 Augusti 1708.

Verthoont met eerbiedinghe den pastoor van Eversberghe hore dat wijlen Sr Daniël VANDERBEKEN in sijn leven meyer van de prochie van Cortenberghe, bij testamente aen den arme van Eversberghe heeft achtergelaeten eene somme van vijftigh guldens, welcke somme den verthoonder van over een iaer heeft ontvangehen van den executeur van den voorsch. testamente, ende die selve mits den troubelen tijdt ende oorloghe in bewarenisse geleyt in het groot gasthuys binnen Loven, dan alsoo de vooschr. prochie van Eversberghe dit iaer totalijck is gefourageert ende geruineert door den camperinghe van den leger der gealieerde aldaer, waer uyt dat den armen van Eversberghe in noodt is, ende in grootren nood sal sijn in den toecomende winter, te meer om dat de goederen van den selven armen gefourageert sijne, daer van voor dit iaer niet en can genieten, soo ist dat den selven armen bij eenighe middelen gehoort voorsien te worden, , dewelcke sijn onder andere dat dese vooschr. somme van vijftigh guldens aen den vooschr. armen worden uytgedeylt, dan alsoo in den vooschr. testamente niet en staet uytgedrukt oft de gemelde vijftigh guldens moeten sijn uytgedeylt aen den vooschr. armen oft voor den selven aengeleght, soo ist dat den verthoonder sich is keerende tot uwe doorluchtigste hooghw.

Oodtmoedelijck biddende gelieven te verleenen de permissie om de voorschreven somme van vijftigh guldens met parteelen te mogen uytdeylen aen den gemelden armen, welck doende etc.

M.J. WUYDTS pastoir in Eversberghe
